
Odbor právní a Krajský živnostenský úřad
Oddělení státního občanství a přestupků

Sdělení k podání

Vážený pane,

datovou zprávou ze dne 10. května 2026 jste se obrátil na Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor právní a Krajský živnostenský úřad (dále také jen „krajský úřad“) s návrhem na zahájení výkonu rozhodnutí podle § 129 správního řádu ve vztahu k pěti rozhodnutím vydaným krajským úřadem (č. j. KUZZL xxx/2026, KUZZL xxx/2026, KUZZL xxx/2026, KUZZL xxx/2026 a KUZZL xxx/2026). Konkrétně jste uvedl, že všemi těmito rozhodnutími byla obci Bezměrov (dále také jen „povinný subjekt“) uložena povinnost vyřídit Vámi podané žádosti o informace ve stanovených lhůtách, tyto lhůty obec nedodržela. Nejde přitom o administrativní pochybení, ale o soustavné, opakované a vědomé ignorování pravomocných rozhodnutí (body I., II., VI., VII., X. a XI. žádosti). Svůj návrh jste pak doplnil podáními ze dne 17. května 2026 a 2. června 2026.

Všemi uvedenými rozhodnutími krajský úřad rozhodl o Vámi podaných stížnostech tak, že v souladu s ustanovením § 16a odst. 6 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“) obci Bezměrov jako povinnému subjektu přikázal, aby žádosti vyřídil v souladu s informačním zákonem, a to do 15 dnů od doručení rozhodnutí krajského úřadu.

Z ustanovení § 20 odst. 4 informačního zákona vyplývá, že při postupu podle tohoto zákona **se použije správní řád** pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti, pro odvolací řízení, **pro vykonatelnost příkazu poskytnout informace**, a v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení; dále se použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o počítání lhůt, ustanovení o ochraně před nečinností, v rozsahu § 16b ustanovení o přezkumném řízení a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije. Z uvedeného je zřejmé, že pokud jde o vykonatelnost rozhodnutí, použijí se ustanovení správního řádu jen ve vztahu k příkazu poskytnout informaci (informačnímu příkazu). To koresponduje se zněním § 16 odst. 5 informačního zákona, jehož poslední věta říká, že „*Poskytnutí informace povinným subjektem lze exekučně vykonat*“.

Jak je výše uvedeno, v případě všech pěti rozhodnutí bylo rozhodováno s odkazem na § 16a odst. 6 písm. b) informačního zákona, tj. povinnému subjektu bylo přikázáno vyřídit žádost, resp. specifikované body žádosti v souladu s informačním zákonem. **Ani v jednom případě nebyl vydán informační příkaz, který by byl exekučně vykonatelný** (povinnému subjektu nebylo přikázáno žadatelem požadované informace poskytnout, ale žádost řádně vyřídit).

V bodě VI. své žádosti vyvracíte názor krajského úřadu na nemožnost výkonu rozhodnutí, který Vám byl poskytnut ve sdělení č. j. KUZZL xxx/2026 ze dne 20. března 2026. Konkrétně zmiňujete rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 19/2012 a navazující judikaturu, z níž lze dle Vašeho názoru dovodit, že rozhodnutí nadřízeného orgánu vydané podle § 16a informačního zákona má povahu správního rozhodnutí ukládajícího povinnost ve smyslu správního řádu. Dále odkazujete na komentář k informačnímu zákonu Furek, A., Rothanzl, L., Míšek, J., Ludvík, O. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck,

který v části věnované § 16a výslovně připouští, že smyslem rozhodnutí nadřízeného orgánu je „zajistit faktickou realizaci práva na informace“.

Krajský úřad z uvedeného komentáře k § 16a čerpá z bodu 13. komentáře k odstavci 6, který se věnuje exekuční vykonatelnosti rozhodnutí o stížnosti. Zde je uvedeno následující:

*„Se zavedením institutu stížnosti byla diskutována exekuční vykonatelnost rozhodnutí o stížnosti vůči povinnému subjektu, jímž mu bylo uloženo žádost znovu vyřídit (výkonem rozhodnutí/exekucí na splnění povinnosti nepeněžitě povahy). Exekuční soudy takovou možnost v několika případech připustily (byť za původní právní úpravy) a došlo k nařízení exekuce vůči povinným subjektům, které byly po vydání rozhodnutí o stížnosti zcela nečinné a žádost ani po rozhodnutí o stížnosti nevyřídily (např. medializované usnesení OS v Karlových Varech č. j. 24 Nc 5296/2008-5). Exekuční výkon rozhodnutí o stížnosti však byl sporný, neboť výrok rozhodnutí („povinnému se přikazuje, aby žádost vyřídil“) zřejmě nesplňuje podmínku materiální vykonatelnosti z důvodu své věcné neurčitosti [srov. např. usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 965/2003 a jeho právní věta dle databáze ASPI – Není-li možné dovodit z rozhodnutí náležitosti materiální vykonatelnosti (§ 261a odst. 1 OSŘ) ani výkladem, s přihlédnutím k povaze uložené povinnosti či ke způsobu exekuce, nelze takové rozhodnutí vykonat; proto soud návrh na nařízení jeho výkonu zamítne.]. **NS nakonec exekuční vykonatelnost rozhodnutí o stížnosti odmítl (srov. usnesení sp. zn. 20 Cdo 3922/2009), když dovodil, zjednodušeně řečeno, že výrok rozhodnutí o stížnosti materiálně vykonatelný není. To pak platí i pro případné úvahy nad vykonatelností podle SpŘ. Závěry o principiální nemožnosti vykonat rozhodnutí o stížnosti se samozřejmě netýkají případů, kdy nadřízený orgán vydá ve stížnostním řízení informační příkaz“.***

Pokud jde o Vámi zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 19/2012, pak na stránkách www.nssoud.cz je dostupný rozsudek č. j. 5 As 19/2012-37, který se ovšem netýká postupu podle informačního zákona. Z jeho obsahu nic nenasvědčuje tomu, že by se jím Nejvyšší správní soud vyjadřoval k povaze rozhodnutí nadřízeného orgánu vydanému podle § 16a informačního zákona. Předmětným rozsudkem Nejvyšší správní soud rozhodl o zrušení usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. července 2011, č. j. 22 A 149/2011-4 a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení, když z odůvodnění usnesení lze dovodit, že mělo být přezkoumáno rozhodnutí Vězeňské služby ČR, ředitele Věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava předat podnět žalobkyně k šetření nikoli OpaS (oddělení prevence a stížnosti), ale ZOVT (zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu).

Krajský úřad tak uzavírá, že **za situace, kdy nebyla vydána rozhodnutí, která by byla exekučním titulem (tj. informační příkazy ve smyslu § 16 odst. 5 informačního zákona), nelze Vaši žádosti vyhovět a nařídit provedení exekuce formou postupného ukládání donucovacích pokut obci Bezměřov**. Pro případ, kdy povinný subjekt nerespektuje rozhodnutí nadřízeného orgánu, kterým mu byla uložena povinnost vyřídit žádost o informace v souladu s informačním zákonem, nabízí procesní ochranu proti přetrvávající nečinnosti soudní řád správní (podání nečinnostní žaloby proti povinnému subjektu).

Dále upozorňujete na to, že pokud jde o vyřízení žádostí evidovaných povinným subjektem pod č. j. xx/26 a xx/26, rozhodnutí o odmítnutí žádostí bylo vydáno po marném uplynutí všech lhůt stanovených v rozhodnutí nadřízeného orgánu (body III. a IV. podání). Opožděně učiněný úkon (vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti) podle Vašeho názoru nezhojuje předchozí nečinnost povinného subjektu, nepředstavuje splnění uložené povinnosti, nezabavuje nadřízený orgán povinnosti přistoupit k vynucení původně uložené povinnosti a potvrzuje porušení rozhodnutí nadřízeného orgánu. Tento svůj názor opíráte o rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 18/2017. Ve věci vedené pod touto spisovou značkou bylo vydáno usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 18/2017-40 ze dne 20. listopadu 2018, v němž tento senát vyslovil názor, že rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti vydané podle § 16a odst. 1 písm. a) informačního zákona (kterým byl potvrzen postup povinného subjektu), není rozhodnutím o žádosti a žadatel se může bránit podáním nečinnostní žaloby podle § 79 odst. 1 soudního řádu správního proti povinnému subjektu, když bylo současně řečeno, že podáním stížnosti z důvodu vymezeného v § 16a odst. 1 písm. b) a c) informačního zákona jsou vyčerpány prostředky ochrany proti nečinnosti a pokud to nemělo význam, jsou podmínky pro podání nečinnostní žaloby splněny. Věc pak byla vrácena desátému senátu, který dne 31. ledna 2019 vydal rozsudek č. j. 5 As 18/2017-55. V něm vyslovil názor, že v předmětné věci se měl soud nižší

instance „zabývat otázkou, zda žalovaný byl či nebyl nečinný ve vztahu k žádosti o informace ze dne 8. 12. 2015, jejíž vyřízení bylo následně potvrzeno ministerstvem jako nadřízeným orgánem. Při posuzování nečinnosti jsou v této souvislosti možné tři alternativy: (1) povinný subjekt poskytne všechny informace, čímž žádost vyřídí a není nečinný; (2) povinný subjekt vydá rozhodnutí o odmítnutí či částečném odmítnutí poskytnutí informací [§ 14 odst. 5 písm. b), popř. § 15 informačního zákona], anebo žádost odloží [§ 14 odst. 5 písm. a) a c), popř. § 17 odst. 5 informačního zákona], což také vylučuje nezákonnou nečinnost; anebo (3) povinný subjekt v zákonem předepsané lhůtě neposkytne veškeré informace ani o žádosti zákonem předepsaným způsobem nerozhodne, a stane se tak nečinným. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že při posuzování důvodnosti žaloby městský soud pochybil, pokud tvrdil, že je nedůvodná z důvodu vydání rozhodnutí ministerstvem, a vůbec se tak nezabýval výše uvedenými okolnostmi, které jsou pro posouzení důvodnosti nečinnostní žaloby rozhodné“. Dále také konstatoval, že soud nižší instance „nesprávně vymezil meritorní otázku a v důsledku toho se vůbec nevyjádřil ke stěžejní žalobní námitce, ve které stěžovatel tvrdil, že mu nebyly v úplnosti sděleny požadované informace“ (Městský soud v Praze totiž podanou žalobu zamítl). Uvedené závěry Nejvyššího správního soudu, včetně jeho rozšířeného senátu, ale nejsou nijak v rozporu se stanoviskem krajského úřadu. Odpovídají tomu, že pokud žadatel o informaci není spokojen s tím, že jeho žádost nebyla buď vůbec vyřízena, anebo byla vyřízena jen částečně, podá stížnost k nadřízenému orgánu. Tím vyčerpá prostředek ochrany proti nečinnosti, jak o něm hovoří § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů („Ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek“) a v případě, kdy ani na základě rozhodnutí nadřízeného orgánu není žádost řádně vyřízena, může žadatel proti postupu povinného subjektu podat nečinnostní žalobu. Samotný fakt, že rozhodnutí vydá povinný subjekt po uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti, však nezpůsobuje jeho nezákonnost či dokonce nicotnost. O Vámi podaných odvoláních proti rozhodnutí obce Bezměrov č. j. xx/26, xxx/26 a xxx/26 již bylo krajským úřadem rozhodnuto.

Pokud jde o problematiku zneužití práva na informace (bod V. podání), krajský úřad posuzuje aplikaci ustanovení § 11a informačního zákona vždy v daném konkrétním případě v rámci rozhodnutí o odvolání proti odmítnutí žádosti z uvedeného důvodu. V obecné rovině Vás lze odkázat na komentářovou literaturu, ke které máte přístup (jak to vyplývá z obsahu Vašeho podání).

Pokud jde o Vaše upozornění na nerespektování rozhodnutí krajského úřadu č. j. xxx/2026 ze dne 15. května 2026, bude tato skutečnost prověřena a následně bude postupováno podle § 108 a násl. správního řádu.

S pozdravem

Mgr. Andrea Polehlová

Vedoucí oddělení státního občanství a přestupků